

Brüsszel, 2023. november 24.
(OR. en)

15858/23

RESPR 35
FIN 1233
ECOFIN 1273
FISC 271

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	Az elnökség jelentése az új saját forrásokról

I. BEVEZETÉS

Az Európai Tanács 2020. július 17–21-i következtetéseivel¹ összhangban a 2020. december 16-i intézményközi megállapodás² (a továbbiakban: az intézményközi megállapodás) új saját források bevezetését irányozza elő, amelyekből a saját forrásokról szóló határozat 5. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett kiadások (NextGenerationEU, vissza nem térítendő támogatások) fedezése céljára a tőkepiacon felvett hitelek tőkeösszegének és kamatainak visszafizetéséhez szükséges teljes várható kiadásoldali összegnek fedezhetőnek kell lennie. Az intézményközi megállapodás ütemtervet is meghatároz az új saját források bevezetésére, és úgy rendelkezik, hogy a Tanácsnak 2022. július 1. előtt meg kell vitatnia a saját források első csomagját – annak érdekében, hogy az 2023. január 1-jével bevezetésre kerülhessen –, valamint 2025. július 1-jéig a saját források további második kosarát (annak érdekében, hogy az 2026. január 1-jéig bevezetésre kerülhessen).

¹ EUCO 10/20 (A29. pont, 145–150. o.).

² Intézményközi megállapodás (2020. december 16.) az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről (HL L 433I., 2020.12.22., 28. o.).

Ezzel összefüggésben a Bizottság 2021 decemberében javaslatot terjesztett elő az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló határozat módosítására³, amely javaslat értelmében a rendszer három új saját forrást foglalna magában, amelyek alapját a következők képezik: az EU kibocsátáskereskedelmi rendszere (ETS), az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM)⁴, valamint a legnagyobb és legjövedelmezőbb multinacionális vállalatok reziduális nyereségének a tagállamok számára visszajuttatott részén alapuló nemzeti hozzájárulás az uniós költségvetéshez⁵.

A Bizottság 2023. június 20-án előterjesztette a saját források következő generációjára vonatkozó kiigazított csomagot. A csomag magában foglalja a saját források rendszeréről szóló határozat⁶ (a 2021. decemberi javaslatot módosító) új módosítását a vállalati nyereségen alapuló statisztikai saját forrás bevezetésével, valamint a CBAM-re és az ETS felülvizsgálatára vonatkozó ágazati jogszabályok elfogadását követő kiigazításokat.

A kiigazított csomag két javaslatot is tartalmaz a saját források rendszerének végrehajtási intézkedéseire vonatkozóan, így a saját források rendelkezésre bocsátásáról szóló rendeletre (MAR)⁷ és a végrehajtási intézkedésekről szóló rendeletre (IMSOR)⁸ vonatkozó 2022. márciusi javaslatok új módosításait, amelyekhez egy bizottsági szolgálati munkadokumentum⁹ párosul. Ezek az új javaslatok tartalmazzák azokat a kiigazításokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy tükrözzék a társjogalkotóknak a CBAM beszédésével kapcsolatos megállapodását, és új rendelkezéseket tartalmaznak a statisztikai saját forrásokra vonatkozóan. Az (I. pillérre vonatkozó ágazati szabályok eredményeként) a visszajuttatott nyereségen alapuló saját forrásra vonatkozó szabályok továbbra is a sajátforrás-javaslatban maradnak, és a bizottsági javaslat értelmében akkor lépnek hatályba, amikor az adóztatási jogok újraelosztására irányuló globális megállapodás végrehajtásáról szóló irányelv és a többoldalú egyezmény hatályba lép.

³ 15260/21.

⁴ A Bizottság 2021. július 14-én jogalkotási javaslatokat tett közzé a CBAM-ről és az ETS felülvizsgálatáról. Mindkét rendeletet 2023 májusában fogadták el.

⁵ E tekintetben még nem léteznek ágazati uniós jogszabályok. Amint az adóztatási jogok részleges újraelosztásáról szóló többoldalú egyezményről (a továbbiakban: I. pillér) szóló tárgyalások a G20-ak/OECD BEPS-szel foglalkozó inkluzív keretének keretében lezárulnak, a Bizottság várhatóan jogalkotási javaslatot terjeszt elő az egyezmény EU-n belüli következetes végrehajtásának biztosítása érdekében.

⁶ 10853/1/23 REV1.

⁷ 10855/1/23 REV1.

⁸ 10854/1/23 REV1.

⁹ 10853/23 ADD1. A bizottsági szolgálati munkadokumentum három kritérium alapján értékeli az Európai Parlament által javasolt fő saját forrásokat, valamint azok potenciálját mint új saját forrás: bevételi potenciál, egyszerűség és a bevételek gyors mozgósítása.

Ez a jelentés a spanyol elnökség ideje alatt a saját források terén elért eredményeket ismerteti.

II. A JELENLEGI HELYZET

A saját források következő generációjára vonatkozó kiigazított csomagot a Tanács (ECOFIN) július 14-i ülésén terjesztették elő, ahol a delegációk teljes kerekasztal-megbeszélésen kifejtették előzetes álláspontjukat. Az elnökség azzal zárta a miniszterek közötti megbeszélést, hogy elismerte, hogy szakértői szintű munkára és a javaslatok alapos elemzésére van szükség, amint azt a delegációk többsége jelezte.

A spanyol elnökség alatt végzett szakmai munka arra irányult, hogy hét ülés (július 11. és 19., szeptember 11., október 5. és 13., november 14. és 23.) megszervezésével és a tagállamok közötti megbeszélések ösztönzésével a lehető legnagyobb mértékű előrelépés történjen az új javaslatcsomaggal kapcsolatban.

A különböző szakértői megbeszélések során a delegációk egyértelművé tették, hogy egyrészt megfelelő információkra és a tervezett bevételekre vonatkozó pontos adatokra, másrészt az NGEU-visszafizetésekre (tőkeösszeg és kamat) vonatkozó előrejelzésekre van szükség. Emellett néhány tagállam rámutatott arra, hogy a saját források jelenlegi rendszere már képes fedezni az NGEU-visszafizetést.

A tagállamok által feltett kérdések alapján a Bizottság információkkal és válaszokkal szolgált bizonyos konkrét szakmai felvetésekre, így például: i. , az új saját forrásokra vonatkozó felülvizsgált előrejelzések és az azokból származó tervezett bevételek; ii. az NGEU visszafizetési költségei és a saját forrásokból finanszírozandó költségvetési igények; iii. a vállalati nyereségen alapuló statisztikai saját forrás előrejelzésének, rendelkezésre bocsátásának és ellenőrzésének kerete; valamint iv. a tagállamok által a csomag egyéb elemeivel kapcsolatban feltett egyéb szakmai kérdések. A saját forrásokkal foglalkozó munkacsoport alaposan megvitatta ezeket az elemeket.

Mivel az új javaslatcsomag érdemi változásokat vezet be az Unió saját forrásainak rendszerében, a delegációk többsége további időt kért a javaslatok elemzésére, mielőtt készen állna végleges álláspontja ismertetésére. Ezenkívül a delegációk – a tőlük kapott előzetes észrevételek alapján – az új kiigazított csomagot általános fenntartással fogadták, különösen ami a vállalati nyereségen alapuló új statisztikai saját forrást illeti. Több delegáció ugyanis nem látja egy ilyen új saját forrás hozzáadott értékét, főként a GNI-alapú saját forrással való hasonlósága miatt, és mivel nem jelent új pénzforrást, valamint nem változtatna a kibocsátáskereskedelmi rendszert és az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust is tartalmazó előző kosár egyensúlyán.

Néhány tagállam megerősítette elkötelezettségét az új saját források bevezetésére irányuló intézményközi megállapodás ütemtervének tiszteletben tartása mellett. Ezzel összefüggésben néhány delegáció jelezte, hogy kész 2023 vége előtt előmozdítani a kiigazított csomaggal kapcsolatos munkát. Egyéb delegációk az új saját forrásoknak a következő többéves pénzügyi keret összefüggésében történő lehetséges bevezetését támogatnák.

A megbeszélések keretének meghatározása és a további munkához szükséges iránymutatás céljából a spanyol elnökség vitaindító feljegyzést/kérdőívet készített, amely szakmai kérdéseket és témákat tartalmazott a kiigazított csomaggal kapcsolatban, amelyre a tagállamok a saját forrásokkal foglalkozó munkacsoport október 13-i ülésén szóban válaszoltak. A korábbi ülésekhez hasonlóan a delegációk többsége általános fenntartásainak adott hangot az új saját forrásokra vonatkozó javaslatokkal kapcsolatban, és csak kevesen álltak készen arra, hogy 2023 vége előtt előmozdítsák a kiigazított csomaggal kapcsolatos munkát. A delegációk többsége pozitívan értékelte a CBAM-bevételeken alapuló hozzájárulások új saját forrásként történő lehetséges bevezetését is, míg egyes delegációk nyitottak voltak az ETS paramétereiről és a valódi új pénzforrást jelentő, új saját forrásokról (pl. ETS2) szóló további megbeszélésekre.

E javaslatokkal és a róluk folytatott tárgyalásokkal összefüggésben az Európai Számvevőszék a saját forrásokkal foglalkozó munkacsoport 2023. november 14-i ülésén ismertette a saját források rendelkezésre bocsátásáról szóló módosított rendeletre irányuló bizottsági javaslatról kiadott, 04/2023. sz. véleményét. A Számvevőszék egyúttal reagált a delegációk kérdéseire és érdeklődéseire is. A saját forrásokkal foglalkozó munkacsoport egyéb üléseihez hasonlóan a delegációk megragadták az alkalmat arra, hogy újólag hangsúlyozzák, hogy a meglévő, különböző saját források rendelkezésre bocsátásáról szóló rendeleteket egyetlen jogalkotási aktusba kell foglalni. E tekintetben a Bizottság kijelentette, hogy ezt a fontos feladatot átfogó, hatékony és jogilag megalapozott módon, a megfelelő időben, a nemzeti közigazgatások szükségtelen terhelése nélkül kell elvégezni.

Az új saját források második csomagja

Az intézményközi megállapodás ütemterve szerint 2024 júniusáig javaslatot kell tenni a saját források második kosarára. A Tanácsnak 2025. július 1-jéig meg kell vitatnia a második kosárra vonatkozó javaslatot annak érdekében hogy az 2026. január 1-jéig bevezetésre kerülhessen.

2021 decemberében a Bizottság bejelentette, hogy 2023 végéig javaslatot terjeszt elő az új saját források második kosarára vonatkozóan¹⁰. A tárgyalások felgyorsítása érdekében ez a javaslat a saját források következő generációjára vonatkozó kiigazított csomagként, 2023 júniusáig kerül előterjesztésre¹¹.

III. KONKLÚZIÓ

Az intézményközi megállapodás és a 2023. július és december közötti időszakban a Bizottság által közzétett különböző javaslatokkal kapcsolatban eddig elvégzett munka fényében felkérjük a tagállamokat, hogy nyugtázzák a spanyol elnökség során elért eredményeket.

¹⁰ 15259/21.

¹¹ 10852/23.